

HZ. MUHAMMED'İN HAYATINDAN ÖRNEK DAVRANIŞLAR

1. Hz. Muhammed İnsanlara Değer Verirdi

- Peygamber efendimiz bir kişiyle konuşurken o kişi yüzünü çevirmedikçe yüzünü çevirmezdi, biri ile tokalaştığında karşısındaki elini bırakmadıkça elini çekmezdi. Sahabilerle otururken ayaklarını asla uzatmazdı. Zengin fakir, güçlü zayıf ayırımı yapmaz herkese değer verirdi
- Hz. Muhammed bir gün arkadaşlarıyla otururken önlerinden bir cenazenin geçmesi üzerine ayağa kalktı. Cenaze geçince arkadaşları sordu:
-Ya Rasulallah o cenaze bir müslümana ait değil mi?
Peygamberimiz cevap verdi:
-Olsun! O da bir insan değil mi?
- Bir gün Peygamberimizin yanına gelen yaşlı bir kadın "Ey Allah'ın Resulü, sana anlatacak bazı sorunlarım var. Yanıma gelir misin?" der. Peygamberimiz de "Medine'nin neresine dersen geleyim. Dardını söyle, dinleyip sana yardımcı olayım." der.
- Peygamberimizin Mescidini temizleyen fakir, zenci bir kadın vardır. Bir gün Resulullah onu göremeyince nerede olduğunu sorar. Öldüğünü söylerler. Onun ölümüne kimse önem vermemiştir. Resulullah, "Bana haber vermeniz gerekmez miydi?" der ve mezarına gider, iki rekât namaz kılar. Sonra şöyle dua eder: "Allah'ım, bu mezarın içini nurla doldur, benim kıldığım namaz sebebiyle nurlandır."
- Zeyd 3 ya da 5 yaşlarında idi. Zeyd'in çok bağlandığı, çok sevdiği, adını Umeyr koyduğu küçük bir kuşu vardı. Hz. Peygamber Zeyd'i her gördüğünde "Umeyr'in babası" anlamında "Ebu Umeyr" diye hitap ederdi ona. Bir gün Zeyd'in kuşu öldü. Onun ölümü Zeyd'i çok üzdü. Kuşun öldüğü günlerde Hz. Peygamber Zeyd'in evine gitti. Çocuğun kederli hali, Hz. Peygamber'in merhametli kalbini etkiledi. Onu neşelendirmek istedi. Çocuğun saçlarını okşayarak yanağını öptü. Gülümseyerek:
-"Ya Ebu Umeyr! Nüğayr (serçe kuşuna benzeyen bir kuş veya bülbül) ne oldu?" dedi. "Hayvanı ne yaptın?.."Hz. Peygamber'in kalbe huzur veren ilgisiyle ferahlayan Zeyd, bu söze çok güldü.
- Peygamber efendimiz aralarında geçen bir tartışma sonucu Bilali Habeşiyeli "Kara kadınının oğlu" diye Ebu Zerr'i uyarmış, Ebu Zerr de Bilal'den özür dilemiştir.

2. Hz. Muhammed Güvenilir Bir İnsandı

- Mekke halkının dürüstlüğünden dolayı Ona "Muhammedül Emin" ünvanı vermesi. Mekkelilerin önemli eşyalarını peygamber efendimize emanet olarak bırakmaları. verdiği sözleri yerine getirmesi Kabe Hakemliğinde bulunduğu çözüm, peygamberimize duyulan güvenin önemli göstergeleridir.
- Hz. Muhammed Bizans İmparatoru Heraklyus'u İslam'a davet etmişti. İmparator tereddüt içinde kalmış ve o sırada ülkesinde bulunan Mekke'li tüccarları çağırarak onların reisi konumunda olan ve henüz Müslüman olmamış Ebu Süfyan'a Hz. Muhammed hakkında şöyle sormuştu: "Peygamber olduğunu söyleyen bu kimsenin daha önce hiç yalan söylediğini duydunuz mu?" Ebu Süfyan "hayır" cevabını vermiştir.
- Peygamberimiz ilk açık daveti yapacağı zaman Mekkelileri Safa tepesinin eteklerinde toplayıp onlara şöyle dedi: "Ey Mekke halkı! Şu dağın arkasında size saldırmak üzere hazırlanmış bir ordu var desem bana inanır mısınız?" Oradakilerin hepsi "Evet inanırız. Çünkü senden hiçbir zaman yalan söz duymadık." dediler.
- Hudeybiye Antlaşması'ndaki şartlardan biri Mekkelilerden bir müşrik Müslüman olursa, onun Mekkelilere geri verilmesiydi. Antlaşma yapıldıktan sonra Mekke'li Ebu Cendel zincirlerini sürüyerek gelmiş peygamber efendimiz de antlaşmanın şartlarına uyararak istemeyerek Ebu Cendel'e biraz sabretmesini söyleyip orada bırakmıştır..

2. Hz. Muhammed Güvenilir Bir İnsandı

- Peygamberimiz bir gün Medine çarşısında gezerken buğday dükkanının birinde, buğday çuvalına elini daldırıp altının nemli, üstünün ise kuru olduğunu gördü. Bunun nedenini sorduğunda satıcı bunun yağmurdan kaynaklandığını söyledi. Bunun üzerine Hz. Muhammed "Bizi aldatan bizden değildir." diyerek satıcıyı ikaz etti.
- Bir gün Yahudilerden Yesâr isimli bir çoban, Hz. Muhammed'e (sav.) geldi. Bir süre sohbet ettikten sonra İslam'ı kabul ederek Müslümanlara katılmak istedi. Ancak Peygamber Efendimiz, önce otlatmakta olduğu koyunları sahiplerine iade etmesini ve ondan sonra kendilerine katılmasını söyledi

3. Hz. Muhammed Bilgiye Önem Verirdi

- Hz. Zeyd'den İbranice öğrenmesini istemiştir. Bedir Savaşı sonrası, savaş esirlerini on Müslüman'a okuma yazma öğretmesi şartıyla serbest bırakmıştır. Hicretten sonra Medine'de inşa ettirdiği mescidi Nebevi'nin yanında "Suffe" adı verilen bölüm yaptırmış ve kendisi de burada eğitim faaliyetlerinde bulunmuştur.
- Bir gün Peygamberimiz mescide girdiğinde iki grup gördü. Bunlardan bir kısmı nafile namaz kılmakla, diğer bir kısmı da ilim öğrenmekle meşguldü. Her iki grubu da övücü ifadeler kullandıktan sonra ilim öğrenenlerin arasına oturdu
- "Bi'ri Maun" faciasında 40 öğretmenin haince pusuya düşürülüp öldürülmesine çok üzülmüş, O rahmet peygamberi bunu yapanları lanetlemiştir.

4. Hz. Muhammed Merhametli, Hoşgörülü, affediciydi

- "Biz seni ancak alemlere rahmet olarak gönderdik" Enbiya/107
- Peygamber efendimiz şahsına karşı işlenen suçlar ve ve yapılan hakaretlerde son derece hoşgörülü, hak ve kukuku yerine getirme konusunda katı ve tavizsizdi.
- Bir defasında koşup arkasından yetişen ve Necran kumaşından yapılmış sert yakalı hırkasını çekerek boynunda iz bıraktıran bir bedevîye karşı affedici olmuş, nazik davranmıştı. Bedevî O'na, "Ey Muhammed! Yanındaki Allah'ın malından bana da verilmesini söyle!" diyerek kabalık ve görgüsüzlük yapınca Efendimiz aleyhisselâm adama dönüp gülümsemiş; sonra da istediği malın kendisine verilmesini emrederek affedici ve nazik karakterini göstermişti
- Hz. Muhammed (sav.) Mekke'yi fethettiğinde Kendisine zulmetmiş olan Mekkelilere şöyle "Ey Kureyş topluluğu! Benden ne umuyorsunuz? Size nasıl davranacağımı sanıyorsunuz?" Onlar da hayır (iyilik) beklediklerini söylediler. Bunun üzerine Hz. Muhammed: "Bugün ben size Yusuf Peygamberin kardeşlerine dediğini diyeceğim. Size hesap sormak yok, hepimiz serbestsiniz, evlerinize gidiniz." dedi ve Mekkelilerin hepsini affetti.
- Hz Muhammed'in bir gün torunlarından birini kucağına almış öperken onu gören bir arkadaşı "Benim on tane çocuğum var ama bugüne kadar hiç birini öpmedim. Dedim. Hz Muhammed de ona "Merhamet etmeyene merhamet edilmez." buyurdu
- Sahabeden Enes (R.A) "On yıl peygamber efendimizin hizmetinde bulundum. Bu müddet içerisinde beni ne dövdü, ne azarladı. Bir defa yaptığım bir şey için "bunu niçin yaptın?" yapmadığım bir şey "Niçin yapmadın?" deyip yüzünü ekşitmedi. O, insanların en güzel huylusu ve en çok merhametlisiydi." demiştir.
- Necran Hristiyanlarına mescitte kendi ibadetlerini yapmaları için izin vermesi başka dinlere hoşgörüsünü gösterir.
- Rafi adında bir küçük çocuk ensardan birinin hurma ağaçlarını taşlamıştı. Bahçe sahibi onu yakalayıp Hz. Peygamber'e getirdi ve ondan şikâyetle bulundu. Sevgili Peygamberimiz çocuğu yanına çağırıp, başını okşayıp sordu: "Çocuğum, bunu neden yaptın?" Rafi çok utanmıştı. Kısık bir sesle: "Çok açtım, karnımı doyurmak için yaptım" dedi. Peygamberimiz şefkatle: "Yavrum, bir daha ağaçları taşlama, altına dökülenleri toplayıp ye; Allah seni böylece doyurur" dedi

HZ. MUHAMMED'İN HAYATINDAN ÖRNEK DAVRANIŞLAR

5. Hz. Muhammed Danışarak İş Yapardı

- “...İş konusunda onlara danış...” Ali İmran/159. Kur’ani Kerim’deki surelerden birisi Şûra(danışma) suresidir İstişare ve Müşavere danışma anlamına gelir Hz. Muhammed din ile ilgili olmayan konularda arkadaşlarına danışırdı
- Hz. Ali, Peygamberimizin kızı Fatıma ile evlenmek istediğinde, Peygamberimiz kızının görüşünü almıştır. Peygamberimiz Hendek savaşında Selmânî Fârisî adlı sahabinin hendek kazma fikrini benimsemiştir.
- Peygamberimiz Bedir Savaşı’nda Hubâb adlı sahabinin önerisiyle ordunun yerini değiştirmiştir. Uhut savaşında arkadaşlarıyla istişare edip onların görüşüne uyarak savunma savaşı isteğinden vazgeçmiştir

6. Çalışmayı Sever ve Zamanı İyi Değerlendirirdi

- Peygamber efendimiz rızkını çalışarak kazanmıştır. Çocukluk ve gençlik yıllarından itibaren ticaretle uğraşmıştır. Peygamber efendimiz bir hadisinde “Hiç kimse kendi elinin emeğiyle kazandığından daha hayırlı bir lokma yememiştir” buyurmuştur.
- Mescidi Nebinin yapım ında ve Hendek kazma sırasında bizzat çalışmış arkadaşlarına yardım etmiştir.
- Peygamberimiz bir devlet başkanı, hakim, peygamber, aile reisi, komutan, öğretmen olarak zamanını çok iyi kullanmış, sorumluluklarını hakkıyla yerine getirmiştir.

7. Hz. Muhammed Sabırlı ve Cesaretliydi

- Doğmadan babasını 4 yaşında annesini kaybetmiş, altı çocuğunu kendi elleriyle toprağa vermiş, hakaretlere uğramış, aç kalmış fakat isyan etmemiş yılgınlık göstermemiş sabırlı ve metanetli olmuştur.
- Peygamber efendimiz müşriklerin tehditlerine hiç bir zaman boyun eğmemiş ve davasında geri adım atmamıştır. Müşriklerin baskılarına: “Güneş’i sağ elime, Ay’ı sol elime koysalar yine de yolumdan dönmem.” diye cevap vermesi Sevr Mağarası’nda gizlenirken endişeye ka pılan Hz. Ebu Bekir’i “Üzülme! Allah bizimle beraberdir.” diyerek teselli etmesi
- Bir gece Medine dışından korkunç bir gürültü işitilmişti.. Düşman tarafından bir baskın olduğu sanılmıştı. Herkesten önce Hazreti Peygam-ber kılıcını kuşanarak Gürültü tarafına boşmuş ve başkaları daha yeni hazırlanırken kendisi geri dönerek:
- “Korkacak bir şey yok!” diye halkı sükunete kavuşturmuştu. Hazret-i Ali der ki: “Savaşlarda Hazreti Peygamber kadar düşmana yak-laşan bir kimse bulunmazdı. Birçok kez, savaş kızışıp başımız dara düşünce Hazret-i Peygambere sığınırız.”
- Uhut savaşında ve Huneyn savaşında ordu bozguna uğradığı zaman gösterdiği cesaret ve kararlılık.

8. Hz. Muhammed Hakkı Gözetirdi

- Hz. Ali şöyle bir olay anlatır: “Hz. Peygamber bize ziyarete gelmişti. O gece bizde kaldı. Hasan ve Hüseyin de uyuyorlardı. Bir ara Hasan uyanıp su istedi. Hz. Peygamber hemen kalktı ve su kabından bir bardak su aldı. Hasan’a vermek için getirmişti ki Hüseyin de uyandı. Hüseyin bardağa uzandı ve su içmek istedi. Hz. Peygamber ise suyu Hüseyin’e değil önce Hasan’a verdi. Bunun üzerine Hz. Fatma ‘Babacığım Hasan’ı Hüseyin’den çok seviyorsunuz herhâlde.’ dedi. Hz. Peygamber ‘Hayır, suyu önce Hasan istedi.’ buyurdu.”

8. Hz. Muhammed Hakkı Gözetirdi

- Mahzumoğulları’ndan bir kadın hırsızlık yapar. Bir kısım ileri gelen Kureyşliler Hz. Muhammed’e bir aracı göndererek kadını affetmesini isterler. Bu işi Hz. Muhammed’in çok sevdiği bir kişi olan Üsâme’nin yapabileceğini düşünürler. Sonra durumu iletmek üzere Üsâme’yi Peygambere gönderirler. Üsâme gelip durumu anlatınca Hz. Peygamber üzülür. Ayağa kalkarak şunları söyler: “Ey insanlar, sizden önceki insanlar aralarında varlıklı biri hırsızlık yaptığında ona dokunmazlar; zayıf biri hırsızlık yaptığında ise onun cezasını verirdi. Allah onları bu yüzden helak etti. Allah’a yemin ederim, değil o kadın, bu suçu işleyen Muhammed’in kızı Fatıma bile olsa onun da cezasını veririm.”
- Hz. Muhammed (sav.) vefatından kısa bir süre önce arkadaşlarını toplayarak onlara “Şayet birinize karşı bir hatam varsa, kimi iccittiysem, kimin malına veya canına herhangi bir biçimde zararım dokunmuşsa gelsin benden hakkını alsın.” demişti.
- Hz. Muhammed (sav.), mescitte arkadaşlarıyla oturuyordu. Biraz sonra bir arkadaşının oğlu babasının yanına geldi. Adam, oğlunu öpüp dizine oturttu. Bir süre sonra bu kez adamın kızı geldi. Onu ise hemen yanında bir yere oturttu. Bunun üzerine Hz. Muhammed (sav.) “Çocuklarının ikisini bir tutsana.” buyurarak onu uyardı.

9. Hz. Muhammed Doğayı ve Hayvanları Severdi

- Peygamberimiz "Herhangi birinizin elinde bir hurma fidanı varken, kıyâmet kopacak olsa, derhal onu diksin!" buyurdu Peygamberimiz hicretin 8. yılında Mekke'nin fethine giderken bir vadide, yolun kenarında yeni doğmuş yavrularını emziren bir köpek gördü. Bir sahabeyi çağırıp köpeğin ve yavrularının rahatsız edilmemesini sağlamak üzere ordu geçinceye kadar orada nöbet tutmasını emretti. Hz. Muhammed (sav.) kurban kesen bir adam görür. Adam, koyunu kurban etmek için yere yatırdıktan sonra bıçağını bilemeye çalışır. Bu katı ve duygusuz davranış karşısında Hz. Muhammed (sav.) adamı şöyle ikâz eder: "Hayvanı defalarca mı öldürmek istiyorsun? Bıçağını, onu yere yatırmadan önce bilesen olmaz mıydı?"
- Hz. Peygamber’le birlikte oldukları bir yolculuk esnasında yaşanan olayı nakletmektedir. Buna göre, yolculuk sırasında orada bulunanlar iki tane yavrusuyla birlikte bir kaya kuşu görmüşler ve yavruları yakalamışlardı. Bunun üzerine anne kuş gelip onların yanında çırpınmaya başlamıştı. Tam o sırada Allah Resulü onların yanına geldi ve yapılanlar karşısında “ Bu kuşu yavrularından dolayı üzen kim? Hemen yavrularını ona geri verin! “ buyurdu. Hz. Peygamber, aynı kişilerin bir karınca yuvasını da bilinçsizce ateşe verdiklerini görünce bunu kimin yaptığını sormuş ve onlara : “ Ateşle azap etmek ancak ateşin Rabbine mahsustur! “ şeklinde uyarıda bulunmuştu.
- Allah Resulü bir gün ensardan birine ait bir deveyi görmüş ve zavallı hayvanın içler acısı hali dikkatini çekmişti. Çünkü aç bırakılan deve çok bitkin bir halde idi. Resul-i Ekrem’in şefkatle onu okşaması üzerine sakinleşen hayvan inliyor, gözlerinden de yaşlar akıtıyordu. Hayvanın bu halinden etkilenen Allah Resulü (s.a.s) , hemen onun kime ait olduğunu öğrenmek istedi. Medinelî bir sahabe kendisine ait olduğunu söyleyince Allah Resulü, ona sitem ederek şöyle buyurdu: “ Sana verdiği şu deve hakkında Allah’tan korkmuyor musun? Bu hayvan bana, senin onu hem aç bıraktığını hem de yordüğünü şikâyet etti!” (Ebu Davud,